

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA UOKiK W GDAŃSKU**

RGD. 61-7/10/HK/AW

Gdańsk, dnia 17 grudnia 2010r.

DECYZJA RGD. 22/2010

I. Na podstawie art. 27 ust. 1 i 2, w związku z art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz.U. Nr 50, poz. 331 ze zm.), art. 33 ust. 4 i ust. 5 oraz ust. 6 tej ustawy w związku z § 2 pkt 4 oraz § 5 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów

z dnia 1 lipca 2009r. *w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów* (Dz.U. Nr 107 poz. 887), po przeprowadzeniu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wszczętego, z urzędu, przeciwko **Jadwidze Trzaskowskiej zamieszkałej w (), prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Fitsuple Jadwiga Trzaskowska** w formie sklepu internetowego dostępnego pod adresem www.fitsuple.pl

– działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

uznaje się za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*, działanie ww. przedsiębiorcy polegające na:

- niezamieszczeniu na stronie internetowej sklepu informacji o organie, który zarejestrował prowadzoną przez przedsiębiorcę działalność gospodarczą, oraz o numerze, pod którym w ewidencji działalności gospodarczej działalność ta została zarejestrowana,
- braku informacji dotyczącej prawa odstąpienia od umowy (zwrotu towaru),
- braku informacji o miejscu i sposobie składania reklamacji,

pomimo tego, iż wymóg udostępnienia tych informacji konsumentom wynika wprost z odpowiednich przepisów, tj. art. 9 ust. 1 pkt 1, 6 i 10 ustawy z dnia 2 marca 2000r. *o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny* (Dz.U. Nr 22, poz. 271 ze zm.),

I STWIERDZA SIĘ ZANIECHANIE JEJ STOSOWANIA POCZĄWSZY OD DNIA 5 LISTOPADA 2010R.

II. Na podstawie art. 27 ust. 4 w związku z art. 26 ust. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. nr 50, poz. 331 ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 4 i ust. 5 oraz ust. 6 tej ustawy w związku z § 2 pkt 4 oraz § 5 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009r. *w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów* (Dz.U. Nr 107 poz. 887), po przeprowadzeniu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wszczętego, z urzędu, przeciwko **Jadwidze Trzaskowskiej zamieszkałej w (), prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Fitsuple Jadwiga Trzaskowska** w formie sklepu internetowego dostępnego pod adresem www.fitsuple.pl

– działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

NAKAZUJE SIĘ WW. PRZEDSIĘBIORCY PUBLIKACJĘ NINIEJSZEJ DECYZJI w całości, na jego koszt, na stronie internetowej www.fitsuple.pl w ten sposób, że odnośnik do czytelnej treści decyzji powinien zostać umieszczony na stronie głównej www.fitsuple.pl oraz utrzymywanie jej na przedmiotowej stronie internetowej przez okres 6 (sześciu) miesięcy od daty uprawomocnienia się decyzji.

80-824 Gdańsk, ul. Podwale Przedmiejskie 30

Tel. /Fax. (58) 346-29-32, 346-29-33, 301-51-75

e-mail: gdansk@uokik.gov.pl

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatura UOKiK w Gdańsku (zwany dalej także *Prezesem UOKiK* lub *Prezesem Urzędu*) przeprowadził postępowanie wyjaśniające (sygn. akt RGD.400-9/09/10/HK) mające na celu wstępne ustalenie, czy reguły działania systemu dystrybucji oferowanych przez TREC Nutrition Spółka z o.o. z siedzibą w Gdyni produktów, tj. odżywek i suplementów diety, nie naruszają przepisów ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm.) - zwanej dalej: *U.o.k.k.*

W toku prowadzonego postępowania wyjaśniającego Prezes Urzędu poddał analizie m.in. zapisy określające prawa i obowiązki stron umów zawieranych z konsumentami przez wybrane sklepy internetowe oferujące tak produkty TREC Nutrition, jak i produkty innych wytwórców, w tym przez sklep www.fitsuple.pl, należący do przedsiębiorcy Jadwigi Trzaskowskiej zamieszkałej w (), prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą *Fitsuple Jadwiga Trzaskowska* (dalej również jako: *Jadwiga Trzaskowska, przedsiębiorca* lub *Fitsuple*).

Wobec tego, iż przedsiębiorca zamieścił na stronie internetowej sklepu jedynie informację o imieniu, nazwisku i nazwie oraz adresie zamieszkania (siedziby), nie zamieścił natomiast informacji o organie, który zarejestrował prowadzoną przez niego działalność gospodarczą, oraz o numerze, pod którym w odpowiedniej ewidencji działalność ta została zarejestrowana, nadto, wobec tego, że konsument zawierający z przedsiębiorcą umowę na odległość został pozbawiony jakiegokolwiek informacji dotyczącej prawa odstąpienia od umowy (zwrotu towaru) oraz miejsca i sposobu składania reklamacji, pomimo tego, iż wymóg udostępnienia tych informacji wynika wprost z odpowiednich przepisów, tj. art. 9 ust. 1 pkt 1, 6 i 10 ustawy z dnia 2 marca 2000r. *o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny* (Dz.U. Nr 22, poz. 271 ze zm.) – zwanej dalej: *U.o.n.p.k.* - Prezes UOKiK wszczął postępowania w sprawie podejrzenia stosowania przez przez Fitsuple praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, o których mowa w art. 24 ust. 1 i art. 24 ust. 2 pkt 2 *U.o.k.k.* (dowód: postanowienie nr 182 z dnia 27 października 2010r. karty akt nr 11-12).

W TOKU POSTĘPOWANIA PREZES URZĘDU USTALIŁ NASTĘPUJĄCY STAN FAKTYCZNY:

Przedsiębiorca Jadwiga Trzaskowska, zamieszkała w (), od dnia 01 maja 2008r. prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą *Fitsuple Jadwiga Trzaskowska* w formie sklepu internetowego dostępnego pod adresem www.fitsuple.pl, na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej (pod nr ewidencyjnym 72989) prowadzonej przez Prezydenta Miasta Gdyni (zaświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej z dnia 18 kwietnia 2008r. – k. 17-18; zaświadczenie o numerze identyfikacyjnym REGON z dnia 24 kwietnia 2008r.) a jej przedmiotem jest między innymi – zgodnie z Nr 47.91.Z PKD – sprzedaż detaliczna prowadzona przez domy sprzedaży wysyłkowej lub Internet.

Prezydent Miasta Gdyni decyzją z dnia 03 listopada 2009r. postanowił wykreślić z ewidencji działalności gospodarczej z dniem 01 listopada 2009r. wpis dokonany w dniu 18 kwietnia 2008r. pod numerem 72989 dot. działalności rozpoczętej 01 maja 2008r. zgłoszonej przez ww. przedsiębiorcę. Z uzasadnienia decyzji PM w Gdyni wynika, że Jadwiga Trzaskowska wnioskiem z dnia 02 listopada 2009r. poinformowała o zaprzestaniu wykonywania działalności gospodarczej od dnia 01 listopada 2009r. (k. 16).

Dokonana czynność administracyjna nie znajduje potwierdzenia w zasobach sieci internetowej, bowiem oferta handlowa przedsiębiorcy po dacie 01 listopada 2009r. nie została usunięta i nadal istnieje na stronie internetowej www.fitsuple.pl, a przy tym zawiera informacje o specjalności sklepu oraz o możliwości składania zamówień drogą internetową i regulowania płatności na wskazany numer konta:

- „*Wysyłka w naszym sklepie odbywa się po zaksięgowaniu pieniędzy na koncie, wysyłamy także za pobraniem. Paczka dochodzi w ciągu 3 dni roboczych (szczegóły w formularzu zamówienia). Do każdego zamówienia dodajemy GRATIS w postaci batonów, próbek lub napojów izotonicznych (w zależności od dostępności)! Jeżeli kwota zakupu przekroczy 300 zł (bez wcześniejszych zniżek) - TRANSPORT GRATIS! Wszelkie płatności należy regu-*

lować na konto poniżej: Fitsuple Jadwiga Trzaskowska 81-531 Gdynia Ul.Źródlana 72 1140 2004 0000 3102 5459 7343. Specjalnością naszego sklepu są: Spalacze tłuszczu oraz Suplementy i odżywki" (k. 3-9).

W wyniku dokonanych w dniu 05 listopada 2010r. przez Prezesa UOKiK czynności sprawdzających na stronie internetowej sklepu Fitsuple (k. 31-37) ustalono, że znajdujące się tam treści:

- nie zawierają żadnej informacji o zaprzestaniu działalności przedsiębiorcy w zakresie „sprzedaży detalicznej prowadzonej przez domy sprzedaży wysyłkowej lub Internet”;
- udokumentowane według stanu na 21 września 2010r. (k. 3-9), w tym w szczególności brakujące dane, które stały się powodem wszczęcia postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów – wbrew oświadczeniu przedsiębiorcy o zaprzestaniu wykonywania jakiegokolwiek działalności – zostały uzupełnione po dniu wszczęcia postępowania o sygn. jw., tj. w dniu 05 listopada 2010r.

Jadwiga Trzaskowska w oświadczeniu z dnia 05 listopada 2010r. (k. 42) wyjaśniła ww. okoliczności wskazując, iż:

- zgodnie z decyzją Prezydenta Miasta Gdyni z dnia 3.11.2009 r. (...) zaprzestała prowadzenia sprzedaży wysyłkowej przez domy sprzedaży wysyłkowej lub Internet, co znajduje potwierdzenie w/w decyzji. W związku z tym przedsiębiorca zaprzestał z dniem 3.11.2009 r. prowadzenia działalności zarobkowej.”
- istnienie strony sklepu www.fitsuple.pl w sieci internetowej, wynikało z dokonania w dniu 14 maja 2009r. czyli przed dniem 01 listopada 2009r., w którym Prezydent Miasta Gdyni wykreślił z ewidencji działalności gospodarczej wpis o prowadzonej przez Jadwigę Trzaskowską działalności (47.91.Z) – opłaty za domenę FITSUPLE, tj. przelewu na kwotę 122 PLN z tytułu „opłaty przedłużenia okresu rejestracji domeny fitsuple.pl na okres 2009.06.03-2010.06.03” (dowód: faktura VAT 103405/naz/2009 z dnia 2009-05-19 wystawiona w Krakowie przez NetArt – Piotr Nowak z siedzibą w Wieliczce; k. 15), która to czynność została powtórzona poprzez realizację w dniu 25 maja 2010r. przelewu na tę samą kwotę, w wyniku którego okres ważności domeny został przedłużony o kolejny pełny rok kalendarzowy do czerwca 2011r. (dowód: potwierdzenie wykonania przelewu – duplikat z mBanku; k. 43).

Ponadto Jadwiga Trzaskowska w ww. oświadczeniu przyznała, że decyzja o opłaceniu „domeny za następny okres (od 04.06.2010 r. do 04.06.2011 r.) mimo iż firma nie prowadziła działalności, (...) została podjęta dlatego, że:

- otwarcie domeny kosztowało 1000 zł i dalsze jej nie przedłużenie wiązałoby się ze spadkiem w rankingach Google

- dokonując przedłużenia rejestracji domeny o kolejny rok wiązałem się z tym, że przedsiębiorca liczył na przetrzymanie okresu recesji i wznowienie działalności w ostateczni sprzedaży domeny w pełni rozbudowanej i wypożyczonowanej.

Stąd też widnienie domeny Fitsuple w Internecie nie jest żadnym dowodem na prowadzenie działalności, bowiem firma nie ma możliwości rozliczenia ewentualnej działalności handlowej na podstawie faktur, które od dnia 03.11.2009 r. nie wystawiał”.

W dniu 05 listopada 2010r. syn Jadwigi Trzaskowskiej – Mateusza Trzaskowskiego podczas osobistego składania dokumentów (w siedzibie Delegatury UOKiK w Gdańsku) w terminie wyznaczonym w wezwaniu Prezes UOKiK z dnia 27 października 2010r. złożył pisemne wyjaśnienia, że nieprzedłużenie okresu ważności domeny skutkowałoby jej wykreśleniem z zasobów Internetu, spadkiem w rankingach przedsiębiorców w www.google, a ponowne jej założenie wiązałoby się z poniesieniem kolejnych raz ww. kosztów.

Pismem z dnia 08.11.2010r. Jadwiga Trzaskowska oświadczyła następująco: „Nie dostarczę aktualnego zaświadczenia dotyczącego wpisu do działalności gospodarczej, ponieważ takie zaświadczenie kosztuje 17 złotych, a mnie jako osobę pracującą na ½ etatu nie stać na poniesienie dodatkowych kosztów. Ponownie w Urzędzie Miasta Gdyni zostałam poinformowana, że wydana 03.11.2009r. i podpisana przez Prezydenta Miasta Gdyni jest obowiązująca i potwierdza wykreślenie z ewidencji nr 72989.” (k. 41).

Jadwiga Trzaskowska została poinformowana o zakończeniu postępowania i o możliwości wglądu w akta postępowania.

MAJĄC NA UWADZE ZEBRANY MATERIAŁ DOWODOWY, PREZES URZĘDU ZWAŻYŁ, CO NASTĘPUJE:

Dla rozstrzygnięcia sprawy, w oparciu o przepisy *U.o.k.k.*, niezbędne jest uprzednie ustalenie, czy zagrożony został w niej interes publicznoprawny, bowiem bez spełnienia tego warunku Prezes UOKiK nie jest upoważniony do realizacji zasadniczego celu ustawy, który, zgodnie z jej art. 1 ust. 1, jest definiowany jako określenie warunków rozwoju i ochrony konkurencji oraz zasad podejmowanej w interesie publicznoprawnym ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów.

Przepis ten przesądza o przynależności niniejszej ustawy do dziedziny prawa publicznego, jak również o wyłączeniu możliwości podejmowania przez Prezesa UOKiK działań w celu ochrony interesów indywidualnych czy grupowych. W toku postępowania i przy wydawaniu decyzji Prezes UOKiK jest zatem rzecznikiem interesu publicznego. Rola ta wynika nie tylko z celu *U.o.k.k.*, lecz również z jednej z naczelnych zasad postępowania administracyjnego, tj. zasady uwzględniania interesu społecznego i słusznego interesu obywateli, określonej w art. 7 *k.p.a.* Wobec powyższego, wykazanie wystąpienia zagrożenia interesu publicznoprawnego w danej sprawie stanowi bezwzględny warunek do uznania kompetencji Prezesa Urzędu do rozstrzygnięcia określonej sprawy, a tym samym podstawową przesłankę warunkującą możliwość jej rozstrzygnięcia w oparciu o przepisy *U.o.k.k.*

Interes publiczny zostaje naruszony wówczas, gdy oceniane działania godzą w interesy ogólnospołeczne i dotyczą szerokiego kręgu uczestników rynku i poprzez to powodują zaburzenia w jego prawidłowym funkcjonowaniu. Do naruszenia interesu publicznego dochodzi, gdy skutki określonych działań mają charakter powszechny, dotyczą wszystkich potencjalnych podmiotów na danym rynku¹. Innymi słowy, naruszenie zbiorowego interesu konsumentów stanowi jednocześnie naruszenie interesu publicznoprawnego.

W ocenie Prezesa Urzędu rozpatrywana sprawa taki charakter posiada, bowiem wiąże się z ochroną interesu szerszej grupy konsumentów, którzy zostali lub mogli zostać klientami skarżonego przedsiębiorcy korzystając z jej oferty handlowej oferowanej na stronie internetowej www.fitsuple.pl.

Wobec spełnienia tejże przesłanki uzasadnione było podjęcie przez Prezesa UOKiK w niniejszej sprawie działań przewidzianych w *U.o.k.k.* i poddania zachowania Jadwigi Trzaskowskiej dalszej ocenie pod kątem stosowania przez nią praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Aby działania Jadwigi Trzaskowskiej mogły być uznane za sprzeczne z zakazem wynikającym z art. 24 *U.o.k.k.*, winny spełniać łącznie następujące przesłanki:

- 1) ujawniać się w obrocie konsumenckim, a więc dotyczyć działania przedsiębiorcy w relacji przedsiębiorca-konsument,
- 2) nosić znamię bezprawności,
- 3) naruszać zbiorowe interesy konsumentów.

Ad 1)

Zgodnie z przepisem art. 4 pkt 1 *U.o.k.k.* ilekroć w ustawie jest mowa o przedsiębiorcy, to definiuje się go w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. *o swobodzie działalności gospodarczej* (Dz. U. z 2007 r., Nr 155, poz. 1095 ze zm.), stanowiących, iż przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną – wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą (art. 4 pkt 1), a także wspólnicy spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez nich działalności gospodarczej (art. 4 pkt 2).

Odpowiednio do art. 4 pkt 12 *U.o.k.k.* i art. 22¹ *Kodeksu cywilnego*, za konsumenta uważa się osobę fizyczną dokonującą czynności prawnej nie związanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową.

¹ Konrad Kohutek, *Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz*, Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., Warszawa 2008, s. 47.

Jadwiga Trzaskowska rozpoczęła działalność gospodarczą pod nazwą Fitsuple Jadwiga Trzaskowska w formie sklepu internetowego dostępnego pod adresem www.fitsuple.pl od dnia 01 maja 2008r. na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej (pod nr ewid. 72989) prowadzonej przez Prezydenta Miasta Gdyni, której przedmiotem – zgodnie z Nr 47.91.Z PKD – była sprzedaż detaliczna prowadzona przez domy sprzedaży wysyłkowej lub Internet.

W ocenie Prezesa UOKiK, definicja przedsiębiorcy zawarta w art. 4 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej nie nawiązuje do kwestii wpisu do ewidencji działalności gospodarczej. Sam wpis do ewidencji jest jedynie obowiązkiem formalnym przedsiębiorcy i nie stanowi o tym, że Jadwiga Trzaskowska posiada przymiot przedsiębiorcy w rozumieniu ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, podobnie, podobnie, jak i fakt wykreślenia z ewidencji nie stanowi podstawy twierdzenia, iż przedsiębiorca przymiot ten utracił.

Jak to wynika z ustaleń, Jadwiga Trzaskowska w toku postępowania odmówiła przedłożenia aktualnego zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej, natomiast brakujące na stronie internetowej www.fitsuple.pl dane, które stały się powodem wszczęcia postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów – wbrew oświadczeniu przedsiębiorcy o zaprzestaniu wykonywania jakiegokolwiek działalności – zostały uzupełnione po dniu wszczęcia postępowania o sygn. jw., a ponadto widniejący na stronie kontaktowy numer telefoniczny służy do składania zamówień odżywek i suplementów diety oferowanych na tejże stronie.

W związku z tym, niekwestionowana przez uczestnika postępowania okoliczność zawierania z osobami fizycznymi umów określających zasady świadczenia sprzedaży detalicznej prowadzonej przez domy sprzedaży wysyłkowej lub Internet, na potrzeby zaspokojenia ich potrzeb, jednoznacznie potwierdza fakt spełnienia pierwszej z ww. przesłanek, tj. istnienia relacji przedsiębiorca-konsument.

Ad 2)

Wykazując dowody zaistnienia drugiej przesłanki, tj. bezprawności, rozumianej jako działanie sprzeczne z przepisami, podnieść należy, iż pojęcie bezprawności nie jest pojęciem prawnie zdefiniowanym. Należy zatem przyjąć, zgodnie z jego literalnym brzmieniem, że działanie bezprawne to zachowanie sprzeczne z nakazem lub zakazem zawartym w ustawie, rozporządzeniu wydanym na podstawie i dla wykonania ustawy, umową międzynarodową mającą bezpośrednie zastosowanie w stosunkach wewnętrznych oraz z zasadami współżycia społecznego. Bezprawność jest czynnikiem o charakterze obiektywnym, tj. niezależnym od wystąpienia szkody, czy też zamiaru po stronie przedsiębiorcy dopuszczającego się działań bezprawnych. Bezprawność jest taką cechą działania, która polega na jego sprzeczności z normami prawa lub zasadami współżycia społecznego, bez względu na winę, a nawet świadomość sprawcy. Dla ustalenia bezprawności działania wystarczy, że określone zachowanie koliduje z przepisami prawa².

Ogólnie przyjęta koncepcja ochrony konsumenta w prawie europejskim wychodzi z założenia, że konsument jest słabszą stroną stosunku prywatnoprawnego³, nie chodzi jednak o słabość w sensie ekonomicznym, ale słabość wynikającą z niedoinformowania i rozproszenia⁴. „Konsument korzysta z rynku w sposób „rozproszony, zindywidualizowany (podmiotowo i przedmiotowo), dlatego istnieje duże prawdopodobieństwo, że konsument nie posiada wystarczającej wiedzy na temat przysługujących mu praw, jeśli zdecyduje się zawrzeć umowę, która podlega prawu obcemu. „Niedoinformowany” konsument może zawrzeć umowę na warunkach, które mogą stanowić naruszenie praw konsumenckich lub być niezgodne z zasadami uczciwych praktyk handlowych. Słabsza pozycja konsumenta w stosunku do przedsiębiorcy w obrocie gospodarczym dotyczy deficytu informacyjnego konsumenta (tzw. konsu-

² por. *Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Komentarz*, pod red. J. Szwejki, CH Beck, Warszawa 2000, s. 117-118.

³ Wiebe A., *Cywilnoprawne ramy łączności elektronicznej* (w) R. Cisek, J. Jezioro, A. Wiebe, *Dobra i usługi informacyjne w prawie wspólnotowym i międzynarodowym*, Warszawa 2005, s. 208-209 (za) A. Jaroszek, *Prawo właściwe dla umów konsumenckich zawieranych przez Internet*, Warszawa 2009, Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., s. 39-40.

⁴ Z. Radwański, *Teorie oświadczeń w świetle najnowszych zjawisk społecznych – komunikacji elektronicznej i ochrony konsumentów* (w) *Prawo prywatne czasu przemian. Księga dedykowana prof. S. Sołtyśkiemu*, Poznań 2005, s. 258 (za) A. Jaroszek, *Prawo właściwe...*, s. 39-40.

menckiej asymetrii informacji), dlatego prawo powinno chronić konsumenta przed „pułapkami” sprzedaży na odległość.”⁵

W gospodarce rynkowej „konsument ma prawo do kompletnej i jednoznacznej informacji w sprawach mających istotne znaczenie dla zabezpieczenia jego interesu prawnego w warunkach globalizacji (masowości) obrotu prawnego i wielości ofert na rynku, które nie zawsze posługują się prawdziwymi i pełnymi informacjami, a niekiedy wprowadzają w błąd lub w sposób ukryty godzą w indywidualny i zbiorowy interes konsumentów” (wyrok Sądu Najwyższego z 20 czerwca 2006r., sygn. akt: III SK 7/2006). Podobne stanowisko zajął również Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 11 lipca 2002r. stwierdzając, że zasób zrozumiałej, jasnej i dostępnej informacji dla konsumenta spełnia niezbędne wymagania warunkujące możliwość dokonywania przez niego zakłóconego i racjonalnego wyboru (sygn. akt: I KKN 1319/00).

Charakterystycznymi cechami umowy konsumenckiej, a w szczególności umowy zawieranej na odległość z udziałem konsumentów⁶, są:

- instytucja odstąpienia od niej przez konsumenta w określonym terminie bez podania jakichkolwiek przyczyn⁷. Prawo odstąpienia spełnia funkcję polegającą na osłabieniu łączącego strony stosunku zobowiązaniowego, uzależniając jego trwanie od decyzji jednej tylko strony, wyrażonej w określonym czasie po zawarciu umowy. Instytucja odstąpienia tworzy w europejskim prawie konsumenckim odstępstwo od zasady *pacta sunt servanda*⁸, umożliwiając konsumentowi wycofanie się z transakcji⁹.
- rozbudowany obowiązek informowania konsumenta w fazie zawarcia umowy, jaki i w treści samej umowy o jej przedmiocie, świadczeniach wzajemnych i konsekwencjach prawnych z niej wynikających. „Ochrona konsumenta oparta jest na koncepcji, że słabość konsumenta wynika z jego „niedoinformowania” czy „deficytu informacji” w stosunku do profesjonalisty”¹⁰. „Celem zapewnienia odpowiedniego poziomu informacji jest stworzenie konsumentowi realnych możliwości wyboru i podejmowania decyzji o zawarciu umowy o określonej treści. Obowiązek informowania konsumentów wynika z przepisów prawa, które ustalają sposób jego wykonania oraz skutki jego niewykonania.”¹¹

Skarżonemu przedsiębiorcy przedstawiony został zarzut naruszenia art. 24 ust 1 *U.o.k.k.*, który stanowi, iż „Zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.”, przy czym, stosownie do treści ust. 2 tego przepisu, jedną z praktyk godzących w zbiorowe interesy konsumentów jest „bezprawne działanie przedsiębiorcy, w szczególności: 2) naruszanie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji.”. Przepis ten jednakże nie nakłada samodzielnie na przedsiębiorców obowiązków informacyjnych, a jedynie wskazuje, że naruszenie takich obowiązków przewidzianych w innych ustawach może stanowić praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów.¹²

⁵ E. Łętowska, *Ochrona niektórych praw konsumentów*. Komentarz, Warszawa 2001, s. 32, vide Z. Radwański, *Teorie oświadczeń...*, s. 260; vide A. Wiebe, *Cywilnoprawne ...*, s. 208 (za) A. Jaroszek, *Prawo właściwe...*, s. 39-40.

⁶ A. Jaroszek, *Prawo właściwe ...*, s. 39-40.

⁷ W przypadku umów na odległość konsument ma prawo odstąpienia od zawartej umowy bez podania przyczyny lub poniesienia kosztów związanych z odstąpieniem (zob. art. 6 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 97/7/WE z dnia 20 maja 1997 r. w sprawie ochrony konsumentów w przypadku umów zawieranych na odległość).

⁸ vide Z. Radwański, *Teorie oświadczeń...*, s. 260-261 (za) A. Jaroszek, *Prawo właściwe...*, s. 39-40.

⁹ vide E. Łętowska, *Ochrona...*, s. 32 (za) A. Jaroszek, *Prawo właściwe...*, s. 39-40.

¹⁰ M. Skory, *Sytuacja konsumenta w umowach elektronicznych (w) Umowy elektroniczne – próba definicji (w) Umowy elektroniczne w obrocie gospodarczym*, red. J. Kołaczyński, Warszawa 2005, s. 189 (za) A. Jaroszek, *Prawo właściwe...*, s. 39-40.

¹¹ vide Z. Radwański, *Teorie oświadczeń...*, s. 261 (za) A. Jaroszek, *Prawo właściwe...*, s. 39-40.

¹² D. Miąsik [w:] T. Skoczny (red.), *Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz*, Warszawa 2009, s. 970.

Obowiązek udzielenia rzetelnej informacji oznacza, że niedozwolone jest dostarczanie konsumentom informacji nieuczciwych, niesprawdzonych bądź niedających się zweryfikować. Naruszenie zaś obowiązku udzielenia informacji prawdziwych oznacza podanie konsumentom informacji nieprawdziwych, a więc niezgodnych z obiektywnym stanem rzeczy.¹³

Natomiast obowiązek udzielenia pełnej informacji, będący najczęściej naruszaną postacią obowiązku informacyjnego, polega na niepodaniu wszystkich tych informacji, których przekazanie konsumentom jest obowiązkowe (*vide*: wyrok SOKiK XVII Ama 121/05). Przedsiębiorca może dopuścić się omawianej praktyki w tej formie (niepodanie pełnej informacji) tylko wówczas i tylko w takim zakresie, w jakim pominięte informacje, które musi podać konsumentom.¹⁴ Posiadanie bowiem tych informacji jest niezbędne konsumentowi do podjęcia prawidłowej, czyli świadomej i zarazem efektywnej decyzji rynkowej, a ich brak wpływa negatywnie lub wyłącza możliwość podjęcia przemyślanej i suwerennej decyzji rynkowej.¹⁵

W polskim systemie prawnym katalog obowiązków informacyjnych leżących po stronie przedsiębiorcy już w chwili złożenia propozycji zawarcia umowy na odległość jest bardzo rozbudowany i zawiera się w przepisie art. 9 ustawy z dnia 2 marca 2000r. *o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny* (Dz.U. Nr 22, poz. 271 ze zm.):

„9.1. Konsument powinien być poinformowany, przy użyciu środka porozumiewania się na odległość, najpóźniej w chwili złożenia mu propozycji zawarcia umowy, o:

- 1) imieniu i nazwisku (nazwie), adresie zamieszkania (siedziby) przedsiębiorcy oraz organie, który zarejestrował działalność gospodarczą przedsiębiorcy, a także numerze, pod którym przedsiębiorca został zarejestrowany,*
- 2) istotnych właściwościach świadczenia i jego przedmiotu,*
- 3) cenie lub wynagrodzeniu obejmujących wszystkie ich składniki, a w szczególności cła i podatki,*
- 4) zasadach zapłaty ceny lub wynagrodzenia,*
- 5) kosztach oraz terminie i sposobie dostawy,*
- 6) prawie odstąpienia od umowy w terminie dziesięciu dni, ze wskazaniem wyjątków, o których mowa w art. 10 ust. 3,*
- 7) kosztach wynikających z korzystania ze środków porozumiewania się na odległość, jeżeli są one skalkulowane inaczej niż wedle normalnej taryfy,*
- 8) terminie, w jakim oferta lub informacja o cenie albo wynagrodzeniu mają charakter wiążący,*
- 9) minimalnym okresie, na jaki ma być zawarta umowa o świadczenia ciągłe lub okresowe,*
- 10) miejscu i sposobie składania reklamacji,*
- 11) prawie wypowiedzenia umowy, o którym mowa w art. 8 ust. 3.”*

9.2. Informacje, o których mowa w ust. 1, powinny być sformułowane jednoznacznie, w sposób zrozumiały i łatwy do odczytania.

9.3. Przedsiębiorca jest obowiązany do potwierdzenia konsumentowi na piśmie informacji, o których mowa w ust. 1, najpóźniej w momencie rozpoczęcia spełniania świadczenia.

9.4. Obowiązek określony w ust. 3 nie dotyczy jednorazowych świadczeń, które same są spełniane przy użyciu środków porozumiewania się na odległość i za które rachunek wystawia osoba fizyczna lub prawna, która w ramach swojego przedsiębiorstwa udostępnia co najmniej jeden środek porozumiewania się na odległość, dostępny dla konsumenta i przedsiębiorcy (operator środków porozumiewania się), z wyjątkiem jednak informacji, o których mowa w ust. 1 pkt 1”.

W rozważanym przypadku, treści zawarte na stronie www.fitsuple.pl w chwili wszczęcia postępowania w sprawie podejrzenia stosowania przez Jadwigę Trzaskowską praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wskazywały na godzące w interesy konsumentów bezprawne działanie poprzez niewypełnienie obowiązku udzielenia konsumentom rzetelnych, prawdziwych i pełnych informacji w przedmiocie:

¹³ Ibidem, s. 972.

¹⁴ Ibidem, s. 973.

¹⁵ Decyzja Prezesa UOKiK z dnia 6 marca 2006r. nr RGD.5/2006;

- określenia organu, który zarejestrował działalność gospodarczą przedsiębiorcy, a także numeru, pod którym przedsiębiorca został zarejestrowany,
- prawa odstąpienia od umowy (zwrotu towaru),
- miejsca i sposobu składania reklamacji,

nałożonego na przedsiębiorców zawierających umowy na odległość z mocy przepisów ustawy szczególnej, tj. art. 9 ust. 1 pkt 1, 6 i 10 *U.o.n.p.k.*, którego to obowiązku w odpowiedzi na wezwanie zawarte przy zawiadomieniu o wszczęciu postępowania w sprawie o sygn. jw. Jadwiga Trzaskowska nie wykazała.

- Brak pełnej identyfikacji przedsiębiorcy uniemożliwia weryfikację danych, np. przy ustalaniu właściwości miejscowej sądu, na wypadek zaistnienia konieczności wystąpienia przeciwko właścicielowi strony internetowej na drogę sądową.
- Zaniechanie przysługującego z mocy prawa uprawnienia do odstąpienia od umowy w terminie 10 dni oraz o wyjątkach, kiedy prawo to nie przysługuje (co jest instytucją nietypową dla prawa cywilnego, jednakże charakterystyczną dla umów zawieranych na odległość) skutkuje tym, że konsumenci nie skorzystają z niego z uwagi na brak znajomości odpowiednich przepisów w ogóle albo z uwagi na brak wiedzy na temat tego, że wykonanie niektórych czynności może spowodować wyłączenie tego prawa.
- Natomiast nie wskazanie miejsca i obowiązującego trybu reklamacyjnego istotnie ogranicza korzystanie z przewidzianych prawem możliwości, chociażby przy dochodzeniu roszczeń w tytułu niezgodności towaru z umową.

Jak podkreśla się w literaturze przedmiotu, szeroko ujęty obowiązek informacyjny jest jednym z filarów ochronnego reżimu umowy zawieranej na odległość; zasadą jest udzielanie informacji przez przedsiębiorcę w sposób nieprzymuszony, samorzutnie; nie zaś tylko umożliwienie konsumentowi jej uzyskania, w razie inicjatywy konsumenta¹⁶, co w przedmiotowej sprawie nie zostało spełnione.

Poprzez stosowanie na stronie www.fitsuple.pl bezprawnych praktyk, ocenianych w tym punkcie decyzji, Jadwiga Trzaskowska nie dopełniła ustawowych obowiązków, powodowała osłabienie pozycji konsumentów, stwarzając po ich stronie dodatkowe utrudnienia, a nawet pozbawiając wiedzy o wszystkich przysługujących im możliwościach.

Stąd też nie budzi wątpliwości bezprawność działania Jadwigi Trzaskowskiej, która na kontrolowanych stronach nie uczyniła zadość wymaganiom *U.o.n.p.k.* i nie zapewniła konsumentom podstawowego zakresu informacji w pełni pozwalających im na korzystanie z przyznaných uprawnień, do których powinni mieć dostęp w dogodnym dla siebie momencie, co jednoznacznie świadczy o naruszeniu zbiorowych interesów konsumentów, a tym samym art. 24 ust. 1 i 2 pkt. 2 *U.o.k.k.*

Ad 3)

Za spełnioną należy także uznać trzecią przesłankę, bowiem naruszenie zbiorowych interesów konsumentów ma miejsce wtedy, gdy działanie przedsiębiorcy godzi w interesy konsumentów jako zbiorowości, to jest, w sytuacji gdy skierowane jest nie tylko do wyodrębnionej indywidualnie grupy konsumentów, lecz szerszego nieograniczonego liczbowo kręgu osób, do których dotarła i dotrzeć może oferta przedsiębiorcy, a w rozpatrywanej sprawie wymieniony warunek jest spełniony – działania Jadwigi Trzaskowskiej nie mają jednostkowego charakteru, godzą w interesy ogółu, korzystających z jej oferty na stronie internetowej, z góry nieustalonej zbiorowości konsumentów – dodać należy: oferty handlowej nie spełniającej wymogów *U.o.n.p.k.*, adresowanej nie do ściśle zindywidualizowanego konkretnego konsumenta, lecz do z góry nieokreślonej, niemożliwej do zidentyfikowania liczby konsumentów, których sytuacja jest identyczna i wspólna.

W TYM STANIE RZECZY PREZES UOKiK STWIERDZIŁ, ŻE SPEŁNIONE ZOSTAŁY ŁĄCZNIE WSZYSTKIE PRZESŁANKI NIEZBĘDNE DLA ZAKWALIFIKOWANIA OPISANYCH DZIAŁAŃ PRZEDSIĘBIORCY JAKO PRAKTYKI NARUSZAJĄCEJ ZBIOROWE INTERESY KONSUMENTÓW, OKREŚLONEJ W ART. 24 UST. 1 I 2 PKT 2 *U.o.k.k.*

¹⁶ Vide E. Łętowska, *Ochrona...*, s. 57.

Dyspozycja art. 27 ust. 1 i 2 *U.o.k.k.* stanowi, iż nie wydaje się decyzji o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i nakazującej zaniechanie jej stosowania, jeżeli przedsiębiorca zaprzestał stosowania praktyki. W takim przypadku Prezes UOKiK wydaje decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i stwierdza zaniechanie jej stosowania.

Taka sytuacja ma miejsce w niniejszej sprawie, gdyż Prezes UOKiK stwierdził, na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego, iż powyższa praktyka, opisana w pkt I sentencji decyzji, miała charakter czasowy, a jej stosowanie zostało zaniechane z dniem 5 listopada 2010r.

Zdaniem Prezesa UOKiK dokonane zmiany w domenie www.fitsuple.pl wypełniają dyspozycję zawartą w art. 9 ust. 1 pkt 1, 6 i 10 *U.o.n.p.k.* Tym samym uznać należy, iż Jadwiga Trzaskowska zaniechała stosowania zakazanej praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów w przedmiotowym zakresie.

BIORĄC POD UWAGĘ WYMIENIONE OKOLICZNOŚCI ORZECZONO, JAK W PKT I SENTENCJI.

Prezes UOKiK nałożył na Jadwigę Trzaskowską, na podstawie art. 27 ust. 4 w zw. z art. 26 ust. 2 *U.o.k.k.* obowiązek publikacji decyzji w całości na stronie internetowej przedsiębiorcy www.fitsuple.pl, w ten sposób, że odnośnik do treści decyzji powinien zostać umieszczony, po jej uprawomocnieniu się, na stronie głównej www.fitsuple.pl oraz utrzymywania jej na przedmiotowej stronie internetowej przez okres 6 miesięcy. Zgodnie z treścią art. 27 ust. 1 i 4 *U.o.k.k.*, w decyzji uznającej praktykę za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i stwierdzającej jej zaniechanie, Prezes UOKiK może jednocześnie, stosując odpowiednio przepis art. 26 ust. 2 powołanej ustawy nakazać dodatkowe działania przedsiębiorcy zmierzające do usunięcia skutków naruszenia zbiorowych interesów konsumentów. Takim nakazem jest zobowiązanie przedsiębiorcy do publikacji decyzji w całości, na stronie internetowej służącej mu do prowadzenia działalności gospodarczej, na jego koszt. Decyzja o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów może zatem zawierać elementy dodatkowe, mające służyć usunięciu skutków naruszenia, a jednocześnie ze względu na „odpowiednie” zastosowanie przepisu art. 26 ust. 2 może mieć także charakter względnie represyjny. W niniejszej sprawie konsumenci niewątpliwie podlegali dezinformacji ze strony przedsiębiorcy i publikacja decyzji Prezesa UOKiK ma dwojaki cel. Po pierwsze edukacyjny w stosunku do konsumentów odwiedzających stronę internetową przedsiębiorcy, a po drugie ma obciążyć przedsiębiorcę obowiązkiem publikacji niniejszej decyzji i podać tym samym do wiadomości szerszego kręgu konsumentów informacje o praktykach przedsiębiorcy, uznanych za naruszające zbiorowe interesy konsumentów.

Wobec powyższego ORZECZONO JAK W PUNKCIE II SENTENCJI NINIEJSZEJ DECYZJI.

Pomimo, iż w pkt I sentencji niniejszej decyzji Prezes UOKiK stwierdził stosowanie (a następnie zaniechane) przez Jadwigę Trzaskowską praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, to jednak w tym przypadku postanowiono odstąpić od nałożenia kary pieniężnej. Powodem odstąpienia od nałożenia kary pieniężnej jest przede wszystkim niewielki przychód przedsiębiorcy, jaki osiągnął on w 2009r. Ustalenie wysokości kary, jaka mogłaby być nałożona na tego przedsiębiorcę skutkowałoby tym, iż ustalona zostałaby ona w symbolicznej, niewielkiej wysokości i nie spełniłaby celu represyjnego za naruszenie przepisów *U.o.k.k.*. Zdaniem Prezesa UOKiK w rozpatrywanym przypadku taki cel oraz funkcję prewencyjną kary spełni nałożony na Przedsiębiorcę obowiązek długotrwałej publikacji niniejszej decyzji na stronie internetowej, za pomocą której przedsiębiorca Jadwiga Trzaskowska prowadzi działalność gospodarczą.

POUCZENIE:

Stosownie do treści art. 81 ust 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz.U. Nr 50, poz. 331 ze zm.), w związku z art. 479²⁸ § 2 *k.p.c.*, od niniejszej decyzji przysługuje stronie odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury UOKiK w Gdańsku.

Podpisał:
z up. Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Dyrektor Delegatury UOKiK w Gdańsku
Roman Jarząbek

OTRZYMUJE:

- 1) Jadwiga Trzaskowska
Fitsuple Jadwiga Trzaskowska
()
- 2) a/a

*Sporządził:
Adam Waszkiewicz
Główny Specjalista
dnia 17 grudnia 2010r.*